

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția. Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Noi și guvernul.

Mulți au fost dintre magiari și puțini dintre români, cari credeau, că călătoria lui Hieronymi va fi inaugurarea unei ere de conciliare și mai mult a unei ere de pacificare a naționalităților. Nu aducea însă ministrul cu sine ramuri de oliv, și dramul de bunăvoință ce pre dreptul am asceptat, cu rënd a fost spulberat în vânt.

Reformarea legii electorale și a legii de presă, étă ce ne promitea ministrul. Atât și nimic mai mult, érá refrénul era, că: va lovi fără cruțare pre agitatori. Și ce au respuns românii, începând dela un colț până la altul? Au respuns unisono, că fiind loviți, avem destul curagiu a suferi încă pentru eluptarea drepturilor noastre politice. Noi prin atitudinea noastră rezervată, după cum ni s'impunea, am arêtat că astăzi ca nici când altă dată suntem solidari, că avem un program politic, cari cu forte mici diferințe ne ține strinși uniți în lupta grea, ce avem de suportat. A mai putut duce ministrul cu sine impresiunea că poporul român aședat în colinosul Ardél, e pătruns de gravitatea situațiunei. Totul e îndeșert.

O lege electorală cât de liberală, ba chiar sufragiul universal, pre cât timp guvernul nu respecteză și nu eșecută legile deja sancționate nu ne va mai puté amăgi ca s'ne abandonăm programul nostru.

Schimbarea legii de presă frăsce în sens mai liberal! Ar însemna și acesta ceva, și presa noastră carea a luat un avent atât de îmbucurătoriu, ar saluta cu bucurie cassarea patenței de presă din timpul absolutismului, pre basa căreia românii implu temnițele statului din Seghedin și Vaț. Pre cât timp însă și membrii guvernului sacrifică idolului cunoscut numit: „idea de stat magiar”, noi nu mai putem da nimic pre promisiuni, cari sunt ca arama sunătoare. Am ramas ôreși cum consternați, când după vorbele și toasturile ministrului de

interne carele trecuse deja spre „Alföld” ne tređim că pe capetele condamnaților nostri în procesul „Memorandului” se descarcă totă furia și barbarismul posibil. Un ministru ne vorbea dulce în Ardél, érá celalalt prin faptele sale lovia pre frații nostri. Nu e unitate de vederi în sinul guvernului, ne amđis noi! În ce raport stau vorbele ministrului Hieronymi cu faptele ministrului Szilágyi? Unul ne ține de vorbă, celalalt ne ia între baionete în puterea nopții și ne transportă în temnițele de stat.

Așa nu s'au rezolvit nici când cestiuni mari. Cine pôte s' móră, nu mai pôte fi forțat. Vom muri în temnițe pentru eluptarea drepturilor noastre, dar nu vom putea fi forțați a face o pace, carea ar însemna mórtea noastră națională.

Nu a trecut mult și ni s'apuz în perspectivă mergerea primului ministru Wekerle la Baia mare.

Diarele guveunamentale au făcut sgomot mare din vorbirea ministrului și noi cu ce ne amales din această călătorie? Mai mult cu o desavuare a ministrului de interne. Primul nostru ministru Wekerle, sciind că cestiunea naționalităților este astăzi în Ungaria calcăiul lui Achile a cređut, că e bine a se folosi de o frasă deja antiquată că: nu cunósce o cestiunenatională și nu esistă, și preste tot guvernul nu are un program precisat față de cestiunea naționalităților.

Credem și noi ministrului. Sunt ômeni asupra cărora fiind aprinsă casa s' tot învêrt prin ea încă până sunt amenințați a fi cuprinși de flacări fără a vedé periclu. Că guvernul nu are un program precis, trebuie se-o regrețăm cu atât mai mult, cu cât naționalitățile sunt mai mult agitate, veđend cerbicoșia cu care guvernul persistă a merge înainte pe o cale greșită și foarte periculoasă.

În fața acestor constatări fie-ne permis a întreba; când și va forma guvernul un program precis față de cestiunea naționalităților? căci nu putem presupune atâta uitare de sine

ca cestiunea naționalităților astăzi cestiune europeană s' fie ignorată de guvernul unei țeri, pre care le'l privesce mai de aprópe.

Mai bine mai de timpuriu, decât prea târđiu.

Greșelile politice s' rêsună crunt.

Dela cursul de limba magiară din Sepși S. Georgiu.

*Onorată redacțiune! *)*

După-ce prin diarele magiare se colportéză vestea, că invêțătorii români au părăsit cursul de limba magiară din Sepși-Szt György, în urma unei provocări telegrafice a Prea Venerabilului Consistoriu archidiecean din Sibiu, subscrisul, ca participant la acel curs, m' simt datoriu a da următoarea:

Declarațiune.

Invêțătorii avênd deja diplome legale din limba magiară, și fiind meru amenințați cu supunerea la un nou examen, au făcut întrebare în această privință la Consistoriele din Sibiu și Blaș. Consistoriul din Sibiu a rêspons telegrafice din cuvênt în cuvênt: „nu aveți s' mai faceți examen” érá cel din Blaș în scris tot în acest înteles; spre adeverirea acestora m' provoc și la directorul cursului Szondi János, care și-a luat copie de pe ambe rêsponsurile consistoriale. Prin urmare faptul, că consistoriile ne-ar fi provocat s' mergem acasă, e un „neadevér” cum de regulă cetim prin foile patriotice.

Dar invêțătorii au părăsit cursul din cauză:

1. Pentru că în tot decursul timpului am fost meru agitați și fermentați cu citațiuni interogătoare și dări la protocol, înaintea conferenței profesorale;

2. pentru că pe lângă miserabila întreținere — (vipt, cuartir) am fost tratați nu ca bărbați, ci ca copii,

*) Diarele române sunt rugate a reproduce această declarațiune.

nu ca ômeni liberi ci ca prizonieri; d. e. la 9 ôre s' ne culcăm, s' nu vorbim și s' nu cântăm după 9 ôre, că scandalisăm vecinii, pe când în grădina de vis-à-vis, totă nópcea sbierau patrioții la ciardașuri;

3. pentru că inspectorul regese dela un timp a sîstat licuidarea diurnelor, érá unei deputațiuni de vre-o 30 de inși, a declarat, că până după esamene nu s' vor mai da diurne, pentru că și cele cari deja s'au licuidat, nule am meritat;

4. pentru că inspectorul regese Dáncsu Bertalan a dat ordin strict, că invêțătorii s' nu mai mânance pe la birturi și prin case private, căci fac politică și propagandă dacaromanistă, ci s' mânance la o sêcuiancă instalată în „keperdeul” de acolo, care neavênd vase, invêțătorii trebuiau s' m'ergă la masă cu blidul, lingura și furculița subsuoră;

5. pentru că directorul cursului Szondi János a făcut din curs auditoriu pentru teoriile sale politice, și din cauza, că invêțătorii n'au voit a debuta la un concert, ce voia d'nsul a' l' arangia cu programă pur magiară în loc s' țină prelegeri, ne ținea vorbiri ca în parlament, polemisa cu Mangra, Schönerer ș. a. numia pe invêțători „bujtogatok”, „izgatok”, „bitangok” cari „dögölni fognak mint a kutyák.” Apoi că între invêțători sunt „Judas emberek” „filocseras” și sbierând din puteri, bătea în masă, ne amenința cu pumnul, dicênd, că gravităm spre Rusia, alții spre România, Sêrbia, „és tudja az ördög meg hova”;

6. pentru că conducătorii cursului au voit s' supună pe invêțători la un examen special, la care „cei ce vor pica din scripturistică nu vor fi admiși la verbal, érá celor ce vor pica din verbal nu lisêva considera prestațiuni din scripturistică” — și cei ce nu vor reuși cu esamenul, nu vor mai putea funcționa ca invêțători;

7. pentru că Sâmbătă, în 11 August s'a împlinit timpul de 6 sêp-

FOIȚA.

Viața lui H. Schliemann.

(1822—1890).

(Urmare.)

Modul cum a purces întru invêțarea limbelor, caracteriséză nisuița sa de a ajunge la scop, totdeuna pe calea cea mai scurtă, ce se pôte inchipui. Nu și-a spart capul cu reguli gramaticale; nici n'a pregătit traduceri, dar a cetit mult și cu voce sonoră. Pe lângă acestea mai pregătia concepțiuni mai mici, pe cari instructorul s'eu i-le îndrepta și apoi le invêța de-a rostul. În modul acesta și-a întărit memoria așa, că memoria sa este ca ceva fenomenal. În decursul anului din cestiune într'atâta s'a esericit în studiarea limbelor, încât pentru limbile înrudite, pe cari le-a invêțat după aceea, precum: olandeză, spaniolă, italiană și portugeză, a întrebuițat numai câte 6 sêptemâni.

Deôrece în starea sa de subordonat își uriseg ocupațiuni mecanice și astfel le și negligrase, schimbarea referințelor a fost de

dorit atât pentru sine cât și stăpânii sei. La 1 Martiu îl angajă tot în Amsterdam, firma B. H. Schröder & Comp. ca corespondent și comptabil. Prin această ajunse la o astfel de firmă, care l'a introdus în lumea cea mare a comerului. Zelul lui Schl. s'a esprimat cu recunosciniță asupra principallui seu de atunci și la considerat ca pe autorul tuturor succeselor sale de mai târđiu. L'a cercetat pe acesta chiar și la anul 1884 pe când meritosul bêtân trăia în Hannovera retras dela orice ocupațiune și numai cu puține d'ile întrecu pe marelé s'eu elev în mutarea la celea eterne.

Tot pe atunci s' ocupă Schl. și cu invêțarea limbii rusesci, și focă în nisce împrejurări deosebite. Fiindcă pentru această limbă nu află instructor în tot orașul, memorisă din străduință proprie întreg „Tele-machul” în traducere rusescă; și apoi ca totuși s' aibă pe cineva, cui să-i pótă recita cele memorisate, își luă drept instructor un ovreu bêtân. Acesta trebuia s' i asculte în fie care sară predarea sa rusescă, deși nu înțelegea din ea nici o bombă. Evreul prestete această muncă silnică pentru remunerațiunea de câte 4 franci pe sêptemână, dar ceialalți conclocutori ai casei, cari de-

asemenea trebuiau s' audă și se asculte fie care cuvênt, deôrece păreții caselor holandezes sunt fôrte subțiri, nu s'au simțit deobligăți la această tortură, drept acea constrênseră pe zelosul june, ca în decursul acestui timp s' și schimbe de două ori locuința. Firma sa m'șură rezultatul obținut cu măsură mai plăcută și trimise pe Schl. la începutul anului 1846 ca agent la S. Petersburg. De aci încolo Schl. înaintă repede. Deja în anul prim ajunse astfel de rezultate încât putu reveni la îndeplinirea primului s'eu plan din copilărie: se hotări adecă s' pețescă pe Minna Meincke. Dar spre marea sa mirare fu nevoit a înțelege, că prima adorată a inimei sale, tocmai închiasă sântă taină a căsătoriei cu un alt individ! Schl. a fost destul de idealist, încât deși considera acest incident de cea mai grea lovitură a sorții, care l'a putut ajunge, totuși a avut înțelepciunea recerută și tăria bărbătescă, ca cu atât mai v'rtos s' se ocupe cu afacerile oficiului s'eu. Deja la 1847 deschide prăvălia sa proprie în S. Petersburg și pe lângă această mai funcționa și ca agentul firmei B. H. Schröder din Amsterdam. A și presintat-o în decurs de 11 ani. A ne guțătorit aprópe esclusiv cu indigo și numai

mai târđiu, timp mai scurt, cu theă. Cu ocaziunea călătoriei întreprinse prin California la 1850 și-a câștigat cu totul involuntar dreptul de cive american. Tocmai la 4 Iuliu a aceluiași an s'a declarat California de stat și toți cei, cari călcaseră în această pământul țerei de aur se declarară de cetățeni ai Statelor unite fără de ori care altă formalitate.

La 1852 Schl. deschise prăvălie în Moscva. Greutățile anilor următori îi aduseră mare profit. Atât în urma spiritului seu invențios, în care nici când nu s'a înșelat, cât și prin legăturile sale eminente, a fost în stare s' învingă greutățile cele mai mari și se secere succese mult mai strălucite de cât ori cine. Pe lângă această din când în când l'a mai favorizat și norocul. Cu deosebire la 4 Octobrie 1854. Acum îi era depusă întrégă averea sa în Memel — marfa sa și valóre de preste 150,000 dolari, la firma Meyer ex Comp. a căror magazine încercate le mistui focul, care nimicise și orașul. Negoțul lui Schl. însă a scăpat; deôrece el în urma îngrămădirei prea tare a magazinelor și a aședat marfa în partea nordică a orașului, în nisee magazine de lemne, pe cari vântul de nord, prin suflarea

tămâni, pe cât am fost convocați, ér conducătorii cursului însuși nu sciau, când se va încheia, căci unii diceau, că în 15, alții în 20, ér ceilalți în 25 August.

Făgăraș, 16 August, 1894.

Ioan Berescu,
învățătoriu.

Revista politică.

Din București publică sub titlu „La cestiunea română” diarul vienes „Presse” doi articoli scriși, cum dice, de un deputat român. După-ce în introducere, deputatul face diferite observări la articoli precedentți publicați în „Presse” în cestiunea română, dicând, că ar fi greșit, să se nutrască în Ungaria iluziunea, că cestiunea română, care timp de două decenii a fost neglijată, s’ar pute rezolva așa în grabă și așa de ușor, continuă astfel:

Scopul principal al observărilor mele este, de a aduce mai multă lumină în cestiunea: întru cât noi cei din regatul României luăm parte la așa numita cestiune română din Ardel?

Diarele din Ungaria nu încetă de-a întona de-o parte raportul intim al României către tripla alianță, de altă parte ajutoarele, cari se dau de aici „irredentei daco-române”.

Nu există la noi nici un om politic, care să dorască, ca în împrejurările actuale, România să abandoneze raporturile, ce le-a avut timp de mai mulți anicu alianța de pace din centrul Europei. Raporturileaceste îi impun României diferite obligăminte, ale căror împlinire, se înțelege, nu e ușoră pentru un stat de mijloc. Guvernul actual își dă cu serioșitate și sinceritate totă ostenețla, de-a susține aceste raporturi și în mod onest voiesce să împlinescă toate obligămintele, ce reies dintr-o astfel de poziție a României. Dar să nu se uite în Ungaria, că aderarea intimă la liga de pace se pôte răci sau și mai mult, se pôte schimba în contrar, dacă opiniunea publică atât dincóce, cât și dincolo de Alpii transilvăneni, se va agita astfel, încât într’un moment serios mai nici nu va mai pute fi vorbă despre o alianță. Raportul Ungariei către Rusia e o dovadă eclatantă, cât de greu este a susține relațiuni normale, cari stau în contradicere cu opiniunea publică a țării.

Deóre-ce vorbesc tocmai de Rusia, aş face bucurios și unele observări, ce ating pe conaționalii nostri din Basarabia. În Ungaria în continuă întrebă: de ce nu se interesează ome-nii la noi de sórtea românilor de dincolo de Prut, ci vorbesc tot numai de starea miserabilă a românilor din Ar-

dél? Dacă șoviniștii nostri nu vorbesc nici odată de Basarabia, ei acesta o fac din motivul, că Rusia le pare mai tare, decât Ungaria, și pentru-că omul se plânge totdeuna mai bucurios asupra dușmanului mai slab decât asupra celui mai puternic. Și chiar și în cazul acela, dacă conced, că românilor din Basarabia le merge cu mult mai rău, decât celor din Ardel, totuși să nu se uite în Ungaria, că între rușii și românii din Basarabia, din punct de vedere al legii și al dreptului, nu există nici o deosebire, și că acolo domnesce deplină egalitate, atât în ce privește dreptul, cât și nedreptul. Amândouă naționalitățile sunt lipsite de libertate, și rușii ca și românii sufer aceleasi volnicii și asemenea sunt transportați la Siberia, dacă autoritățile din Basarabia o află acesta de bine. În Ungaria din contră există diferite libertăți și multe drepturi individuale, dar egalitate de drept în viața practică nu există, și pentru aceea românii din Transilvania strigă mai ușor și mai tare și întru câtva și cu mai multă dreptate, decât conaționalii lor din Basarabia.

În fine să nu servescă politicilor unguri, ca scusă faptul, că românii din Rusia le merge mai rău decât celor din Ardel. Întrebarea în cele din urmă se presentă așa: au români din Ungaria drept să se plângă și ore este în interesul general al ambelor naționalități, precum și al monarhiei ca să se pună odată cu serioșitate capăt stărei actuale sau nu? Și dacă omul trebuie să răspundă la ambele aceste întrebări cu „da”, atunci e în cele din urmă indiferent, cum le merge românilor din Basarabia.

„Pesti Napló din 14 August a publicat un articol, în care deși spune multe, totuși nu ajunge la nici o ispravă. Constată, că cestiunile de rasă au devenit acum vitale pentru Ungaria, că nemagarii sunt în majoritate față de magiari, că magiarii în urma situațiunei lor sunt avisați la puterile lor proprii și că prin politica de asimilare nu ajung la nici un rezultat, dovadă că nici Anglia, Rusia, Germania n’a ajuns la nimic politic, de cât că trebuie să concedă deplină latitudine principiului de rasă. Ungaria încă nu pôte ajunge la altceva de cât că numai acum începe să observe ce cestiuni vitale s’au trezit în țără. Față de această situațiune constată, că cea mai vitală cestiune a Ungariei este problema de viață adecă: cestiunea hegemoniei magiare. Cu întrebarea dacă aceasta nu s’a ocupat nime mai pe larg, pân’ la Wekerle, care la Baia Mare a dezvoltat în liniamente generale un program pozitiv. (??)

Cestiunea acesta trebuie deci să o rezolve națiunea magiară drept condițiune de viață.

* * *

Organul guvernamental bulgar „Amicul poporului” se ocupă în primul articol cu ideea împăcării cu Rusia și atrage atențiunea asupra vocilor diarelor rusești, din cari transpiră, că Rusia și poftește dreptul de dispunere asupra armatei bulgare și ocuparea porturilor Varna și Burgas. „Dapoi noi — conclud numitul diariu — suntem amici ai împăcării, africani, cari doresc să se vîndă imperiului rusesc, pentru ca să fim tirăiți drept vite de ucis în cășăpie în prējma Constantinopolului, și pentru ca Țarul rusesc, trecând peste oșele noastre să-și facă intrare în Constantinopol? În general Rusiei nu-i stă în interes împăcarea cu noi, dar’ nici noi nu suntem constrinși la ea. Noi suntem supuși ai Sultanului, țara noastră formeză o parte a imperiului otoman și astfel în înțelesul dreptului internațional nu avem dreptul a ceda pe sēma nimēruia nimic din teritoriul nostru, și nici a încheia pace cu cineva. Acesta e trēba Sultanului și a marilor puteri.

* * *

Diarul „Tems” are o scire din Petersburg în care i-se spune, că erăși formeză obiect de discutiune contractul secret între Austro-Ungaria și Sērbia. Se afirmă cu totă resoluțiunea, că contractul cestionat există ori-cât de mult ar nega guvernul sērbesc. Contractul s’a subscris încă în 1882 la inspirațiunea lui Milan și a austrofilului ministru Piroșanaț. Durata lui e de 12 ani, ear stipulațiunile următorele:

1. Austro-Ungaria susține dinastia Obrenovici pe tronul Sērbiei.

2. Austro-Ungaria promovēză estindērea Sērbiei spre Ost și Sud, în special însă în Macedonia.

3. Sērbia se deobligă, că nu va cauza Austro-Ungariei nici un felu de greutate în administrarea Bosniei și Herțegovinei.

4. Sērbia se deobligă, că fără consimțēmēntul Austro-Ungariei nu va încheia nici un contract de natură politică.

După svonorile din Petersburg, tocmai decurg pertractări pentru rennoirea acestui contract. Din acest motiv mai multe diare rusești pretind ca consulul rusesc Persiani, care acum se află în concediu să se reîntorcă fără amânare la postul său în Belgrad.

Oficiosa „Sbrske Novini” declară de scornituri toate faimele referitoare la existența unui asemenea contract. La sfēșit dice, că acele diare liberale, cari în butul tuturor desmînțirilor oficiose susțin aceste faime, vor avē în

curēnd ocașiune să-și dovediască aserțiunile în fața tribunalului.

* * *

Modul cum învățători noștri români au părăsit cursul pentru limba magiară din Seps-Sāngeorgiu, au scos din pepeni pe foile unguresci. Ar voi cu ori-ee preț, să încurce lucrurile, să iutunece adevērul — dar neputēnd, recurg la amenințări. Așa „Kolozsvar” dela 14 August publică un raport, ce i-se trimite din Seps-Sāngeorgiu cu privire la atitudinea demnă — dar care-l supără — a învățătorilor noștri. Constatând, că învățătorii au părăsit cursul în urma „îndrumărilor dela Sibiu și Blășiu”, dice: „Respectivele autorități bisericesci, precum și dascălii fugari, merită pedepsire esemplară”. Adecă cum; să fie pedepsite consistoriele din Sibiu și Blășiu pentru-că cum dice „Kolozsvar” au dat îndrumări învățătorilor să nu se supună la esamen din limba magiară, de ore-ce ei au diplome din această limbă, și să fie pedepsiți învățătorii, pentru-că au suferit toate miseriile de tractare neurbană și de insulte la adresa românilor!

* * *

Față de scirile mult lăudatote a reușitei excursiunii magiariarilor în Lemberg, „Hazánk” de Joi, 14 August primesce din Lemberg scirea, că visita acesta se va termina cu un fiasco. Magistratul din Budapesta, dice numita fōe a compromis întreaga excursiune, din cauză, că a dat de conducător magiariilor un simplu notar dela magistrat, în loc să fi mers primariul sau un vice-primar, după cum au fost rugați magiarii. Urmarea însă a fost că orașul Lemberg oficial s’a abținut total dela primire și în cercurile oficiose domnesce mare indignare. Primariul din Lemberg se simte ofensat, deórece colegul său din Bpesta la trei depeșe nu i-a răspuns nimic.

Afară de acesta din Ungaria nu sunt mai mulți visitatori decât 110, și din aceștia jumătate sunt poloni din Ungaria, ér patru din cincii părți din suma totală sunt industriași. Din cauza acesta visitatorii nici nu se numesc altcum, decât excursioniști industriali.

Direcțiunea esposiției nu e îndesultită cu magiarii, căci a așteptat cel puțin 400, deórece poloni au fost la Budapesta 600. Apoi pe poloni i-a atins neplăcut și aceea, că planul a fost, că magiarii vor merge pe la Cracovia, dar dela acest plan s’au abătut în urma scirei, că la Cracovia ar fi coleră. Scirea acesta e falsă și magiarii au rămas păcăliți, producēnd astfel resens la poloni.

Cu un cuvēnt: treburi pripite și nechibzuite unguresci.

sa le-a scăpat de foc, abătând flăcările în direcțiune contrară. De sine se înțelege, că marfa scăpată a vëndut-o cu atât mai rentabil și suma încasată a întrebuițat-o desnou, cumpărând și vēndēnd în marele indigo, lemn de color, materii de resbel (salitră, cărbune și cositoriu) așa că profitul sau a fost colosal, ferindu-se pe atunci toți capitaliștii ca să nu-și periclitaze capitalele. Astfel Schl. în decurs de un an de zile nu numai, că și-a duplicat averea, ci și mai mult a sporit-o.

Așa a decurs lucrul și mai departe până la an. 1858, când Schl. s’a convins, că deja și-a agonisit destul, pentru-că de acum înainte să pōtă trăi numai pentru sciința sa de predilecțiune, pentru arheologie. Deja în cei doi ani următori după terminarea rășboiului crimeic, s’a apucat de studiul limbei eline clasice, ceea ce până atunci într’adins întrelăsase, ca nu cumva farmecul limbei melodice a lui Homeros, să-l abată cu totul dela ocupațiunile comerciale, pe cari pe atunci nu le pute întrerupe și astfel numai l’ar fi conturbat. A plecat în călătorii mai îndelungate. Trecēnd peste Svedia, Dania, Germani, Italia și Egipt, a petrecut mai îndelungat în Athena. Aci

concepū idea de a cunoșce mai deapropie pāmēntul Ithacii. Dar o cauză procesuală îl revocă la Petersburg, pe neașteptate și îl reținu aci mai mult timp. Aici desnou s’a amestecat în afaceri comerciale, începēnd cu întreprinderi mai mari ca ori când. El neguțătoria acum nu numai cu indigo, ci și cu lână și theă. Din Maiu până în Octobrie 1860 a importat marfă de 10 milioane de marce. Numai pe la finea lui Dec. 1863 când procesul se termină în favorul seu, abdisē Schl. cu totul de cariera comercială și nici nu mai reveni la ea.

În primăvara anului 1864 Schl. întreprinse o călătorie prin totă lumea. Stațiunile principale acestei călătorii ale sale au fost: Cartaginea, India, China, Japonia, San-Francisco, Newyork și Paris. În cele dintăiu 50 de zile de călătorie până în Turcia, compusă opul seu intitulat „La China e le Japon”, care apāru în anul următoriu în Paris. După aceea s’a stabilit permanent în Paris, și se indeletnici cu deosebire cu studiul arheologiei. În vara a. 1868 cercetă primadată locurile clasice, cari nu peste mult deveniră isvorul renumelui seu universal. Acesta călătorie a descris-o în scrierea intitulată „Ithaca, Peloponesos și Troia” care a apā-

rut la 1869 în limba germană. Deja în acest op și-a esprimat principiile sale fundamentale. Aceste l’au călăuzit în decursul desgropărilor sale de mai târziu și i-au asigurat rezultatele cele mai ecelente. Referitor la Mykene, el credea, că pôte deduce din Baedekerul evului vechiu, adecă din descrierea lui Pausanias Periegetes (II. 16 4) ca morminții Areidilor n’ar fost din afară de cercul de piatră al cetății, ci din lăuntru al aceleia. Poziția Troiei a ficsat-o în apropierea mării, pe colina, ce se numesce acum Hissarlik, pecând erudiții și călătorii mai distinși de pe atunci, dacă numai admitea că a existat ore-cândva Troia, susțineau, că ea a fost situată departe de continent, la Bunarbaschi sau pe înălțimea dela Balidagh. Acest op, precum și o disertațiune scrisă în limba greecescă, i-a asigurat nu preste mult rangul de „doctor” dela universitatea din Rostock. După acesta dea nou a plecat în călătorie și aprobe întreg anul 1869 l’a petrecut prin Statele-Unite.

Nu mai în a. 1870 și-a început opera principală a vieței sale adecă desgroparea Troiei. În Aprile a acestui an făcu celea dintăiu săpături cu hărlețul în Hissarlik. Aceste au fostu numai nisce săpături de

probă, prin care a vrut să constate numai, că cât de gros este stratul de pe colina, care a trebuit cărată de acolo. Deórece însă numai după săpături de 16 urme, în adēncime, ajunse la murii cei vechi, s’a convins, că pentru desgroparea cetății vechi, va avē lipsă de fōrte mulți lucrători și că este necesară o întreprindere estra ordinară. Spre acest scop înainte de toate avea lipsă de compeiri dela guvernul turcesc. Acesta, între împrejurările turburōse de pe atunci, i-a succes numai după trăgănari îndelungate. În fine prin Sept. 1871 primi Schl. concediul indispensabil și prin ziua a 27-a a aceleiași luni a plecat spre Dardanelle dimpreună cu Sofia, dragălașa sa soție, cu care se cununase în Athena, cu doi ani mai înainte. Deórece și aci s’a repeșit ceea ce de obicei se întâmplă la lucruri de natura acesta, că adecă a trebuit să se lupte și cu pedicele ridicate din partea autorităților locale, de abia pe la 11 Octobrie s’a putut apuca de săpare.

(Va urma).

Interviewuri cu dnii V. A. Urechia și Budiștean.

Un corespondent al ziarului vienez „Deutsches Volksblatt“, care de un timp încercă să ocupe cu deosebire mult de cestiunea română, a avut zilele trecute două interviewuri: unul cu președintele Ligei, dl V. A. Urechia, și altul cu dl Budiștean, vice-președintele senatului român. Dăm aici în estras părțile mai interesante din acele interviewuri:

„Liga numără“ — a zis dl Urechia — „peste 200,000 membri, cari contribuie pe lună cel puțin un franc. Afară de aceea cei 52 inspectori provinciali aranjază numărăse petreceri și festivități pentru Ligă, și nu arare ori înmulțesc daruri benevole, câte odată grandioase, bani cei stau la dispoziție, pe cari îi întrebuințăm în interesul fraților nostri din Transilvania!“

La întrebarea corespondentului: „Așa dar, magiarii au totuși dreptate, când afirmă că Liga face propagandă pentru tendință dacoromanistă?“. Dl Urechia răspunde:

„Nu, hotărât nu. Astfel de tendințe sunt străine românilor, pentru că ei recunosc, că o Românie unită pe ruinele monarhiei nu ar pute rezista cu succes invasiunii rusești. Existența mai departe a monarhiei austro-ungare e dor și în interesul nostru. La totă întâmplarea trebuie să dorim, ca monarhia să primescă o constituție federativă: garanția pentru existența monarhiei și pentru dezvoltarea liberă a tuturor popoarelor sale, prin urmare a românilor.“

La a doua întrebare, pentru ce Liga nu sprijinesce și pe românii din Basarabia și Bucovina, dl Urechia răspunde:

„Întru cât putem face aceasta, o și facem. Că privirile noastre sunt îndreptate mai ales asupra celor trei milioane de români, cari viețuiesc în Ungaria și Transilvania, și nu asupra jumătății de milion din Basarabia, aceasta e explicabil. Aceștia s'au înstrăinat mai mult de noi, aceia însă au rămas totdeauna români credincioși — ei au cerut spriginul nostru și noi îi spriginim, încât putem.“

Cu privire la conferința de pace din Haga, dl Urechia a declarat, că afirmarea foilor magiare, ca și când delegații români la Haga ar vrea să pledeze în favorul românilor ardeleni, e luată din vânt. Cestiunea românilor ungureni, ca atare, nu e pusă între punctele programului conferinței, prin urmare nici nu se va discuta. Întâmplându-se însă, ca delegații magiari să provoace o discuție, în cazul acesta românii vor primi discuția.

Prima întrebare adresată dlui Budiștean a fost: „Ce atitudine se observă în în regat față cu năsuințele românilor din Ungaria?“

Dl Budiștean răspunde: „Noi aprobăm și consimțim fără rezervă cu năsuințele românilor ardeleni, și puteți fi asigurați, că nu ne vom da înapoi nici dela cele mai mari jertfe, când e vorba de spriginirea și promovarea acestor năsuințe. Firește pe cale diplomatică nu putem face mult, sperăm însă totul dela simpatie, ce se manifestează acum în totă Europa pentru români. Pressei din străinătate avem de a-i mulțumi foarte mult în această privință, stima noastră îi e totdeauna asigurată pentru activitatea sa.“

„Magiarii se plâng foarte mult din pricina „șovinismului“ românilor avari, cari, din estan începând, nu mai vizitează băile ungurești. Sunteți într'adevăr decisi de a duce în deplinire această revanșă economică?“

Dl Budiștean: „Pe deplin. Magiarii au clădit școala, noi am primit instrucție în ea, și e de tot ridicol, că ei se plâng astăzi de aceasta. Medicii, cari nu merg la congresul demografic din Pesta, boerii cari renunță la băile ungurești, au tot dreptul fiindcă ei împlinesc o misiune patriotică.“

„Alături-se-va și statul, ca atare, la această luptă, adică de a exclude pe industriașii unguri dela furniturile statului?“

Dl Budiștean: „Noi nu avem aproape nici o singură astfel de firmă, peste tot importul nostru de produse industriale ungare e foarte mic, dar totuși nu cred, că statul s'ar decide la aceasta.“

„Ce părere aveți despre formarea unui partid moderat român în Ungaria, respective

ce atitudine ați observa față cu un astfel de partid?“

Dl Budiștean: „Dacă românii din Transilvania cred, că ar pute să ajungă ceva prin un astfel de partid, atunci ar fi necuminte lucru din partea lor, dacă din capul locului ar refuza așa ceva. Ca primă concesiune lucrul ar fi acceptabil, la totă întâmplarea însă românilor nu li-e permis nici odată să părădă din vedere programul lor actual. Realizarea acestui program trebuie să fie scopul lor final.“

Noutăți.

Luni, în 8/20 August, fiind ziua regelui Stefan, legea oprește ca să se lucre în ateliere și astfel numărul procsim al fâciei noastre va apăre Joi, în 11/23 Aug. a. e.

Manevre mari vor fi în vara acesta din 22 August până la sfârșitul lunii în Ardél, la Turda. Manevrelor se vor ține pe „pratul lui Traian“, unde se știe, că s'a luptat odinioară și împăratul moș Traian cu Dacii. Cartierul general va fi la Turda, vestită în timpul modern pentru bașibozucile magiilor din acest oraș, față de români. Aici vor fi doi generali și vre-o 68 de ofițeri. Husarii vor fi încuartați în Poiana și Ghiriș, asemenea va mai fi miliție multă în satele Tur, Copand și Sind.

Conferențele prelaților catolici pentru a se lua în discuție situațiunea, ce s'ar crea prin introducerea căsătoriei civile, se vor ține în zilele cele mai apropiate. Diarul „Hazánk“ e informat, că în timpul din urmă primarele Ungariei a avut în cestiunea acesta un schimb mare de scrisori cu papa. Acestea le va face cunoscut primarele sau în conferințe sau pe cale circulară.

Asilul Elena Dómna. Pentru admiterea de orfane în „Asilul Elena Dómna“ se cer următoarele condițiuni:

Să se prezinte ministerului petițiune până la 15 August a. c., semnată deslușit și cu arătarea domiciliului celui ce petiționează.

Cererea să fie însoțită de următoarele acte: actul de sârăcie, liberat de primărie și vizat de percepție, pentru cele din școlile rurale, ăr pentru cele din orașe aceste vor fi vizate de percepție și de casierie: extracte dela oficiul stărei civile, doveditoare de mărtea părinților sau cel puțin a tatălui copilei; actul de nascere și de vaccina al copilei, și certificatul de studii ce ar fi având.

Încă o confiscare. La propunerea procurorului senatului pentru afacerile de presă al tribunalului din Suceava (Bucovina) a confiscat 44 exemplare din Calendarul Ligei pro 1894 edat de liga culturală din Busuresci. Confiscarea s'a făcut sub pretext, că în acel calendaru românii din Ardél și din Bucovina sunt provocați a se grupa împrejurul tricolorului român.

Ingrijirea mitropolitului primat. I. P. S. S. Mitropolitul primat din România, printr'o adresă trimisă ministerului școlilor, cere să se dea ordin învățătorilor săsesci și institutorilor să-și facă datoria în conștiință, atât prin serioșitatea predării învățământului religios, cât și prin frumoșele exemple date elevilor prin mergerea acestora în corpore la biserică în zilele de sărbători, și prin păzirea sfintelor porunci ale bisericei noastre, căci numai ast-fel adaugă I. P. S. Sa, confesiunile străine, cari ne fac războiu nu vor putea găsi la noi terenul, ce le convine.

Ministerul școlilor a luat în serioșă considerație intervenirea I. P. S. Sale și în consecință a dat ordine inspectoratului general.

Pertractările asupra convenției comerciale între Austro-Ungaria și Turcia, după cum se anunță din Constantinople, au ajuns în stadiul acela, că convenția cu totă siguranța se va încheia. Au fost unele diferențe, asupra cărora însă Pörta s'a învoit cu reprezentantul monarhiei noastre, ambasadorul baron Calice. Acum mai sunt de a-se pertracta diferite cestiuni formale detaliate.

Amnestie. După cum se anunță din Niș regele Alecsandru al Sârbiei a făcut o mare amnestie și un avansament în armată din incidentul zilei născerii sale.

Ziua de 15 August a fost sărbătorită în Bulgaria în mod deosebit. Principele Ferdinand a agrățiat 245 persoane osândite pentru crime comune și pentru condamnări politice. Intre cei agrățiați se află și complicitii în procesul Panița.

Dreptul de a lua vamă. Ministrul de comerț a aprobat hotărîrea adusă de comitetul administrativ al comitatului Făgăraș din 7 Octobrie n. 1893. În sensul acestei hotărîri adecă s'a aflat de temeinic și se aprăba în temeiul §-ului 92 art. de lege I. din 1890 dreptul comunelor Arpașul-de-jos, Nou etc. de a lua vamă pentru trecere pe pruină peste Olt.

Jefuirea trafice mari de tutun din Graz. În noptea de 12 August omeni necunoscuți au spart ușile trafice mari de tutun din Graz, au găurit cassa wertheimiană și au furat 10,000 fl. bani gata. Gazometeoul arată, că au lucrat preste trei ore întregi în localurile trafice și totuși n'au fost conturbați de nime.

Caserio asasiul lui Carnot a fost executat Joi la 4 ore 55 min. dimineața. Scirile din Lyon anunță, că aducându-se ghilotina el se opuse vehement, până când cuțitul îi desbină capul de trup.

Pentru preamărirea lui Caserio. Pe un german elsaian cu numele Vogler, tribunalul din Paris l'a condamnat la 3 ani închisore, fiindcă a lădat faptele lui Caserio.

Onorarul poezilor în antichitate Pindar cel mai mare poet liric al antichității, a primit un onorar de 10.000 drahme (cam zece mii de lei) dela cetățenii Athenei pentru un himn, care laudă Athena, că ea a fost stânca de care s'a isbit oștirile persice. Chœrilus din Samos, autorul epopeei Persis, în care descrie luptele grecilor contra Persilor, a primit dela athenieni pentru fiecare vers, în care cânta viteja lor la Salamis, câte un ban de aur (30 lei), versurile plătite au fost 3.000. Acest Chœrilus la bețănene s'a dus la curtea regelui Archelaos din Macedonia, regele cel mai darnic și mai iubitor de arte pe acele vremuri. A stat doi ani acolo ca poet la curte și primia onorar pe zi 4 mine (400 lei).

Un lup turbat. Locuitorul din Dognăcea, Petru Muntean, mergând în zilele trecute în pădure să taie lemne îi sări în cale un lup puternic, care după cum s'a constatat, a fost turbat. Muntean nu-și perdù prezența, ci prin câteva lovituri cu săcură culca lupul la pământ. A fost însă și el mușcat în vre-o câteva locuri, din care cauză a și mers la Budapesta spre a se tămădui.

Publicațiune. Spre asigurarea reparării podului Nr. 4 aflatoriu în secția 4 a drumului municipal Mercurea — Apold inferior — Topărcia și a podului Nr. 10 aflatoriu în secția km. 17 a aceleiași drum se publică pertractare cu oferte care se va ține în 24 August 1894 la 10 ore a. m. în sala mică din palatul comitatens.

Doritorii de a întreprinde aceste lucrări sunt provocați să-și substernă ofertele referitoare la întreprinderea executării acestor lucrări până la ora 9. a. m. a zilei determinate mai sus la subscrișul vicecomite.

Ofertele întrate mai târziu nu se vor consinera. Ofertele trebuie să fie închise sigilate și prevădute cu vândial de 5 după suma preliminară cu 1230 fl 59 cr.

Operatul tehnic și condițiunile referitoare la lucrările din cestiune se pot vedea la oficiul de construire reg. ung. din loc în orele de oficiu.

Sibiiu, în 13 August, 1894.
vice-comite:
Reissenberger.

Arderea portului din Fiume.

Cu data de 14 August se comunică din Fiume, că acolo a izbucnit o catastrofa incendiară. O parte din docurile portului din Fiume au ars de tot. Focul deși n'a luat dimensiuni prea mari, totuși a pricinuit pagube enorme.

Focul întinzându-se c'o furie indescribibilă, a prefăcut în cenușe obiectele în valoare de cel puțin patru milioane. Un act în Fi-ceedin nu s'a mai vădut nici odată fost ume. El a ținut aproape până s'era. A o mare norocire, că Bora, care înainte c. 24 ore sufla grozav, deja încetase, când s'a pornit incendiul. Altfel întreg orașul Fiume ar fi fost în flăcări.

Prima veste a focului au dat-o doi cățeluși, cari erau închisi într'o magazia. Ardea zahar, făină, spirt, linte, vin lănării și fel de fel de articoli, ăr flăcările se înălțau înfricoșat spre ceruri. Tote stradele din Fiume erau luminate, că se putea vedea și Abazzia, care zace într'o mare depărtare.

Vieți de om n'au cădut jertfă. Au ars între altele și bucatele încărcate pe 450 vagoane ale societății „Adria“

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ

Țera noastră.

Descriere poporală a Ardélului
de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

În satele de pe Târnava-Mică locuitorii sunt români amestecați cu unguri, mai însus cu secui; unele sate sunt curat românesci, ăr de la Sângeorgiu (Erdő S. Georgiu) în sus se află sate secucesci. Granițele etnografice sunt următoarele: locuitorii streini (elementul unguresc) pe malul drept până la Gialucuta, ăr pe cel stâng până la Chendul-Mare se numesc unguri, ăr' de aici în sus secui. Cel din urmă sat, în care locuiesc români este pe malul drept Sângeorgul, ăr pe cel stâng Agrișteul; deci granița etnografică a românismului se află între secui (Erdő S. Georgiu)

Portul pe aici în sus este în parte ungurizat, dar ici-colea prevală și elementele portului românesc. Astfel d. e. în Bălăușari unde românii sunt în număr mic, portul bărbăților e unguresc, pe când portul femeilor, atât al românelor, cât și al unguriceilor, e mai mult românesc decât unguresc.

Tîrnava-Mică, ea și alte riuri de-ale noastre, pe ale căror maluri locuiesc români, se află pomenită în cântecele poporului nostru, precum:

Dorul meu s'a dus, s'a dus
Pe Tîrnava-Mică 'n sus . . . etc.

Pe valea superioară a Tîrnavei-Mici, unde se varsă în ea riulețul Corondului, ce curge dinspre mătădi, se află pe un teritor estins sărării. Ele se estind în valea Tîrnavei-Mici la Sovata și Praid, apoi pe riulețul Corondului în sus până aproape de Corond.

Aici se află mai multe lacuri și isvóre sărate. Astfel în o circonferință de vre-o 5 ore sunt la 130 de astfel de isvóre. În unele locuri se află deluri și stânci întregi de sare, fiind sarea eșită la fața pământului. Astfel de stânci pleșuve de sare se află la Sovata, cari sunt de formațiune colțuroasă și ne prezintă o priveliște frumoasă, contrastând colorea albă a lor cu verșura pădurilor, ce acoper delurile împrejmuitoare.

La lacurile de la Sovata se află întocmiri de scalde; apa lor se folosește cu succes contra reumatismului.

La Praid sunt mine de sare. Riulețul Corondului între Sofalva și Praid curge pe la pôlele unui del de sare, având aici alvia de sare și se varsă lângă Praid în Tîrnava. În delul acesta sunt minele de sare, parte în hotarul Praidului, parte în cel al satului Sofalva de Jos. Aceste sunt singurele mine de sare, ce se află în Secuime. Din ele se scote puțină sare, fiindcă numai iarna se lucră în ele. Odinioară din aceste mine se proveceau secuii cu sare; urmele vechi de băieșit se ved încă atât aici, cât și la Sovata în găurile, ce se află pe cōstele delurilor de sare și cari nu sunt altceva, decât guri de băi părăsite și surpate.

La Praid se află și o fabrică de lemnușe și fereștraie.

La Praid calea ce vine pe Tîrnava Mică în sus se rămuresce în dou direcțiuni. Una trece prin munții Gurghiuului, preste muntele Bucin și duce din valea Tîrnavei-Mici pe platoul Giurgeului, cealaltă se îndreptă pe valea Corondului. Acesta din urmă ne conduce spre mătădi, în valea Tîrnavei Mari.

(Va urma.)

Nr. 330/894

[159] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante, din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Geógiului I. se escrie concurs, cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Boholt, salariu anual de 300 fl. cuartir și grădină școlară.
2. Boiu, salariu anual de 250 fl. cuartir și grădină școlară.

3. Certeșul superior, salariu anual de 240 fl. și cuartir. Respectivul învățătoriu va fi dator a ține și strănă în Dumineci și sârbători.

4. Délu-mare, salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină școlară.

5. Fizeș-Barbura, salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină școlară.

6. Folt, salariu anual de 240 fl. cuartir și grădină școlară.

7. Fornădia, salariu anual 160 fl. cuartir și grădină școlară.

8. Hărău, salariu anual 260 fl. cuartir și grădină școlară.

9. Măgura, salariu anual 300 fl. cuartir și grădină școlară.

10. Porcurea și Voia învățătoriu ambulant, salariu anual 400 fl. cuartir și grădină școlară.

11. Rapoltu mare, salariu anual 300 fl. pașgal de cancelarie 4 fl. pentru conferințe 12 fl. cuartir, grădină școlară, și dela fie-care elev dela 6—12 ani, câte 50 cr. pentru lemne de foc.

12. Rapoltu-mic, salariu anual 240 fl. cuartir, grădină școlară și lemne de foc.

13. Seliscióra, salariu anual 300 fl. cuartir și grădină școlară.

14. Uroi, salariu anual 240 fl. și cuartir.

15. Vălișóra, salariu anual de 300 fl. cuartir și grădină școlară.

Concurenții au a-și adresa cererile lor instruite conform legilor în vigôre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul sus indicat.

Hondol, 25 Iuliu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-tului Geógiului I.

Vasilie Pipoș,
protopresbiter.

Nr. 429 — 1894

[161] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantelor sta-țiuni învățătoresci din comunele bise-ricesci mai jos însemnate din proto-presbiteratul Sighișórei se escrie conc-urs cu termin de 30 zile dela prima publicare și anume:

1. Archita, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 110 fl. din folosirea pământului 106 fl. 20 cr. din naturalie 49 fl. 80 cr. lemne de foc în valôre de 34 fl. pre lângă cuar-tir și grădină.

2. Hendorf, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 150, fo-lo-sirea de 7 jugere pământ cu 120 fl. și 4 stângini de lemne cu 30 fl. pe lângă cuartir și grădină.

3. Criș, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 150 fl. din cassa bisericeii, folosirea unei lunci cu 110 fl. 4 stângini de lemne cu 40 fl. cuartir în edificiul scôlei și grădină.

4. Feleag, cu salariu anual de 300 fl. și anume: 250 fl. prin repar-țiție dela popor și pentru copii obli-gați de scôlă, și lemne de foc cu 50 fl. pre lângă cuartir și grădină.

5. Vidacutul român, cu sa-lariu anual de 300 fl. și anume în bani 250 fl. din repartitie și didactru, lemne în valôre de 50 fl. pre lângă cuartir și grădină.

6. Hetur, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 100 fl. fo-lo-sirea de 4 1/2 jugere de pământ cu 160 fl. lemne în valôre de 40 fl. pre lângă cuartir și grădină.

Informațiuni mai detaiate primesc concurenții dela subscrisul.

Petițiunile concursuale instruite conform legilor în vigôre se vor sub-

sterne subscrisului până la terminul susindicat.

Sighișóra, 23 Iuliu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-tului Sighișórei. In conțelegere cu res-pectivale comitete parochiale.

Dimitrie Moldovan,
protopresbiter.

Nr. 329—894.

[162] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învă-țetoresci la scôlele gr. or. române din comulele mai jos însemnate, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Bacea cu filia Cueș, cu sa-lariu anual de 300 fl. repartitiați în popor, cuartir în edificiul scôlei și grădină de legumi.

2. Brașeu cu salariu de 285 fl. și adică în bani repartitiați în po-por 179; in lemne 106 cară a 1 fl = 106 fl. laolaltă 285 fl.

3. Câmpuri C. Surduc, cu salariu de 300 fl. din care au a se procura și lemnele de încălđit, cuartir în edificiul scôlei și grădină de legumi.

4. Cărmăzănesci cu filia Dă-nulesci, cu salariu de 300 fl. și anume: a) în bani din repartitie 236 fl. b) din cameta imprumutului de stat 64 fl. cuartir și grădină.

5. Gialacuta cu filia Căbesci salariu anual 300 fl. și adică: a) în bani repartitiați în popor 100 fl. b, în bucate 100 măsuri cucuruz 140 fl. c) venitele cantoral 30 fl. d) lemne de foc 3 stângeni 30 fl. cuartir în edificiul scôlei și grădină de legumi.

6. Godinesci cu filia Petresci, salariu 300 fl. a) în bani din repar-țiție 200 fl. folosirea unei grădini de 3 jugere arătură și fenați 50 fl. b) lemne 6 stângini in preț de 50 fl. și cuartir în edificiul scôlei.

7. Têrnava, cu salariu anual de 300 fl. și anume: a) în bani din repartitie 100 fl. b) în bucate 100 măsuri cucuruz 140 fl. c) venitele can-torale 30 fl. d) lemne de foc 3 stân-gen 30 fl. cuartir în edificiul scôlei și grădină pentru legumi.

Dela reflectanții la aceste posturi se recere se se prezenteze până la a-legere în vre-o Duminecă ori sêrbă-tore la biserica din comuna la care a concurat, spre a-și arêta desteritatea în cântările bisericesci și pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea acestor scôle și modul de plă-tire al salariilor etc

Invățătoriu ales la vre-una din aceste scôle e datoriu să țină și pre-legerile în scôla de repetiție împre-ună cu instruirea în cântările biseri-cesci; va fi obligat a cânta Dumineca și sêrbătore în strănă, avênd a con-duce și cu scolarii cântările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din a-ces-te posturi au să-și aștêrnă suplicele lor concursuale instruite conform nor-melor din vigôre la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Ilia, la 25 Iuliu 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Iliei, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Avram P. Pecurariu,
protopresbiter.

Nr. 359/894

[160] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învă-țetoresci la scôlele gr. ort. române din comunele mai jos numite în pro-topresbiteratul Devei se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima pu-blicare în „Telegraful Român.”

1. Batiz, cu Calanul mic, sa-lariu anual de 300 fl. cuartir natural și lemne de foc după trebuință.

2. Chergeș, cu salariu de 300 fl. cuartir în edificiul scôlei, lemnele trebuincioase pentru foc, și grădină de legumi.

3. Lesnic, cu filia Dumbrăvița salariu anual de 300 fl. repartitiați în popor, cuartir în edificiul scôlei, folosirea grădinei scolare și 6 stângini de lemne. Invățătoriu ambulant în ambele comune.

4. Nandru-Vale-Iosani, care laolaltă susțin o scôlă centrală, cu sa-lariu anual de 300 fl. cuartir și 14 cară de lemne, din care să se încăl-đescă și scôla.

5. Socet, cu filiile Poiana-Rechițelei și Runcu-mare cu sa-lariu anual de 300 fl. cuartir și lemne. Invățătoriu are să fie ambulant în tôte trei comunele.

Dela reflectanții la aceste posturi se recere să se prezenteze până la alegere în vro Duminecă ori sêrbătore la biserica din comuna, la care a con-curat spre a-și arêta desteritatea în cântările bisericesci și pentru luare de informațiuni mai detaiate despre starea acestor scôle și modul de plă-tire al salariilor etc.

Invățătoriu ales la vre una din aceste scôle e datoriu să țină și pre-legerile în scôla de repetiție împreună cu instruirea în cântările bisericesci; va fi obligat a cânta Dumineca și sêrbătore în strănă, avênd a conduce cu scolarii și cântările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au să-și aștêrnă supli-cele lor concursuale instruite conform normelor din vigôre la subsemnatul oficiu pretopresbiteral până la termi-nul susindicat.

Deva, la 25 Iuliu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. ort. al De-vei în conțelegere cu comitetele pa-rochiale respective

Avram P. Pecurariu,
protopresbiter adm.

Nr. 754/894

[156] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantelor sta-țiuni învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratele Sibiiului se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Teleg. Rom.” și anume:

1. Cornețel, salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

2. Slimnic, salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

3. Șura-mare, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

4. Tălmăcel, salariu anual de 300 fl.

5. Vêsêud, salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

6. Riu Sadului, salariu 300 fl. cuartir și lemne.

Concurenții înainte de ziua ale-gerii se se prezenteze în comunele la cari au concurat, spre a și documenta desteritatea în cântările bisericesci și tipic.

Suplicele concursuale instruite în sensul legilor în vigôre și adresate sinôdelor parochiale se le promoveze la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Sibiiu, 20 August, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Si-biiului în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papin,
protopresbiter.

75 szám — 1894

[163] 1—1

Árverési hidetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel köz-hirrê teszi, hogy az ujegyházi kir. járásbi-róság 1894 évi 885/94 polg. számu végzése következtében Freitag Márton holczmányi lakos javára Voica Iuon és Oana Niculae szjtjánoshegyi lakosok ellen 112 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után le foglalt és 377 frtra becsült 2 ló, 2 bival s egy bornyu, 5 méhkas méhekkel, 3 teherhordó szekér, 8 szekér széna, 14 ma-lacz, egy vető és egy kapa gépből álló in-góságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujegyházi kir. jbi-róság 889/1894 számu végzése folytán 112 frt tőkekövetelés, ennek 1893 évi deczemb. hó 25 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 18 frt 13 krban bírôilag már megáll-apított költségek erejéig Szentjánoshegy köz-ségében alperesek lakásán leendő eszközölé-sére 1894 évi augusztus hó 28-ik napjának délelött 9 órája határidőül kitűzetik és ah-hoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbb-tigérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Ujegyházon 1894 évi augusztus hó 13 napján.

Osztián Antal,
kir. jbirósági végrehajtó.

Avis.

Sê primesc băieți și fetețe de scôlă în cuartir, cost și spălat la Eftimie Muntean, proprietar în Sibiiu (strada Gușterii Nr. 63) sub condi-țiunile cele mai favorabile.

[155] 2—3 Eftimie Muntean,
proprietar.

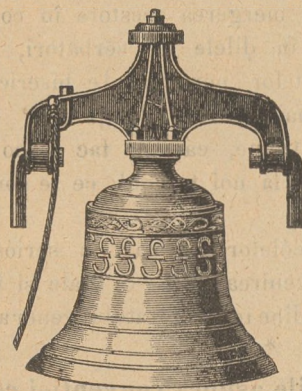
Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișóra — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clo-potelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulțiani, provêdute cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întôrce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătore prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vi-brarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după si-stemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[17] 31—52

Preț-curanturi ilustrate se trimite la cerere gratuit și franco.